

Wymagania edukacyjne z przedmiotu: edukacja dla bezpieczeństwa (klasy VIII)

Nauczyciel: Emilia Jaskółka

Zgodnie z podstawą programową przedmiot edukacja dla bezpieczeństwa obejmuje jedną godzinę tygodniowo w klasach ósmych.

W pierwszym i drugim okresie systematycznej kontroli podlegają wszelkie formy aktywności uczniów: odpowiedzi ustne, aktywność na zajęciach, wykonywanie zadań praktycznych, dodatkowe prace dla chętnych, kartkówki, sprawdziany.

Wymagania zaliczeniowe wyznaczają minima jakie uczeń musi spełnić, aby otrzymać pozytywną ocenę.

Każdy uczeń, aby otrzymać pozytywną ocenę semestralną i roczną musi spełnić następujące wymagania:

- Systematycznie uczęszczać na zajęcia.
- Prowadzić zeszyt przedmiotowy i wykonywać notatki z lekcji.
- Wykonywać czynności polecane przez nauczyciela w czasie lekcji.
- Przystępować do prac pisemnych na lekcji.
- Przystępować do poprawy sprawdzianów w terminie ustalonym przez nauczyciela w porozumieniu z uczniem.

Lp.	Temat zajęć	Liczba godzin	Poziom wymagań na ocenę:				
			dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
			Uczeń potrafi:				
1.	Bezpieczny obywatel, bezpieczny naród, bezpieczne państwo.	1	wyjaśnić pojęcie bezpieczeństwa i wymienić rodzaje bezpieczeństwa	wymienić i opisać podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo obywateli i państwa	wymienić rodzaje i dziedziny bezpieczeństwa państwa	potrafi wymienić odpowiednio instytucje i służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo	zdefiniować pojęcie obrona narodowa i ochrona ludności
2.	Bezpieczeństwo Polski w stosunkach międzynarodowych.	1	wymienić nazwy organizacji międzynarodowych zajmujących się bezpieczeństwem na świecie	wymienić zagrożenia bezpieczeństwa we współczesnym świecie	opisać geopolityczne położenie Polski	opisać rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski	wymienić przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, OBWE, NATO)

3	Źródła zagrożeń. System wykrywania skażeń i alarmowania.	1	wymienić rodzaje zagrożeń i podmioty działające na rzecz zwalczania skutków zagrożeń i numery alarmowe	wymienić i opisać środki alarmowe; rozpoznać i opisać sygnały alarmowe oraz komunikaty ostrzegawcze	dokonać podziału zagrożeń ze względu na źródło pochodzenia i podać ich przykłady	wyjaśnić, ja należy się zachować po ogłoszeniu poszczególnych alarmów i komunikatów; wyjaśnić czemu służy i jak działa system wykrywania skażeń i alarmowania	wymienić sposoby przeciwdziałania panice
4	Alarm w szkole i ewakuacja.	1	podać sygnał, który oznacza ewakuację w szkole; wyjaśnić znaczenie terminu ewakuacja	omówić zasady ewakuacji w szkole po ogłoszeniu alarmu	omówić znaki ewakuacyjne oraz rodzaje i stopnie ewakuacji	omówić zasady ewakuacji ludzi i zwierząt z terenów zagrożonych; omówić zasady zaopatrzenia w wodę i żywność	omówić zasady ewakuacji w szkole z poszczególnych sal
5	Zagrożenia pożarowe.	1	wyjaśnić jak należy gasić zarzewie ognia i odzież palącą się na człowieku; zdefiniować pojęcia: sprzęt gaśniczy	zdefiniować termin pożar oraz wymienić przyczyny pożarów; wymienić podstawowy sprzęt gaśniczy; zidentyfikować znaki ochrony	omówić przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i podać jego rozmieszczenie w szkole	omówić zasady postępowania podczas pożaru i ogłoszonej ewakuacji;	opisać sposób obsługi gaśnic i hydrantu wewnętrznego

				przeciwożarowej			
6.	Zagrożenia powodziowe	1	wymienić główne przyczyny powodzi; rozróżnić pojęcie stan ostrzegawczy i alarmowy	wymienić zadania państwa w zakresie ochrony przeciwożarowej	omówić zasady postępowania przed, w czasie i po powodzi	wyjaśnić pojęcie dekontaminacja; wymienić niezbędny sprzęt w sytuacji kryzysowej	uzasadniać bezwzględny nakaz stosowania się do poleceń służb ratowniczych i sanitarnych w czasie powodzi
7.	Postępowanie w czasie ekstremalnych warunków pogodowych.	1	wymienić pogodowe zagrożenia dla bezpieczeństwa człowieka	omówić zasady bezpiecznego zachowania się w czasie burzy	omówić sposobu ochrony przed niskimi temperaturami i silnymi opadami śniegu	omówić sposoby ochrony przed niszczącymi skutkami upałów, wichury	przedstawić jakie zagrożenie dla ludzi niosą ze sobą niebezpieczne zjawiska pogodowe
8.	Wypadki i katastrofy komunikacyjne. Uwolnienie niebezpiecznych substancji.	1	wymienić najczęstsze przyczyny wypadków komunikacyjnych	wymienić zagrożenia towarzyszące wypadkom; omówić sposoby zabezpieczenia miejsca wypadku	omówić postępowanie ratownicze na miejscu zdarzenia	opisać zasady postępowania po uwolnieniu się niebezpiecznej substancji	opisać zasady kodowania informacji na tablicach ADR
9.	Zagrożenia terrorystyczne.	1	wymienić główne przyczyny terroryzmu	wyjaśnić czym jest terroryzm i wymienić jego najczęstsze przejawy	omówić zachowanie gdy zauważymy podejrzane przedmioty w miejscach publicznych	opisać zasady zachowania się na wypadek strzelaniny, znalezienia się w sytuacji zakładniczej, ataku	wymienić formy współczesnych ataków terrorystycznych

						bombowe go	
1 0 .	Pierwsza pomoc przedmedyczna. Budowa układu oddechowego i krążenia.	2	wyjaśnić termin pierwsza pomoc; określić prawny i moralny obowiązek udzielania pomocy	wyjaśnić znaczenie czasu podczas udzielania pierwszej pomocy	omówić budowę i funkcje układu oddechowego i krążenia człowieka	wyjaśnić pojęcie stan nagłego zagrożenia zdrowotnego;	wymienić stany bezpośredniego zagrożenia życia
1 1 .	Postępowanie na miejscu zdarzenia. (Czynności łańcucha ratunkowego).	1	podać numery alarmowe i wymienić środki ochronne ratowników	samodzielnie skonstruować treść wezwania służb ratowniczych	zademonstrować bezpieczny sposób zdejmowania rękawiczek jednorazowych;	szczegółowo omówić postępowanie ratownika na miejscu zdarzenia (łańcuch ratunkowy)	podać przykład aplikacji na telefon pomocnej w udzielaniu pierwszej pomocy
1 2 .	Pomoc osobie nieprzytomnej.	2	poprawnie sprawdzić stan świadomości, udrożnić drogi oddechowe i sprawdzić oddechu osoby nieprzytomnej	podać przyczyny, objawy oraz udzielić pomoc przy omdleniu; ocenić stan poszkodowanego według schematu ABC	opisać ogniwa łańcucha przeżycia; ułożyć osobę w bezpiecznej i umiejętnie zastosować folię NRC	opisać zasady udzielania pierwszej pomocy osobie nieprzytomnej i je wykonać	wyjaśnić mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej
1 2 .	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa.	3	wyjaśnić na czym polega RKO; podać stosunek uciśnięć do oddechów ratowniczych	omówić algorytm RKO u dorosłych; opisać technikę i prawidła o wykonaniu uciśnięcia klatki piersiowej i	omówić algorytm RKO u dzieci i niemowląt; wyjaśnić do czego służy, jak działa i gdzie powinien	wskazać różnice w RKO u dorosłych, dzieci i niemowląt; omówić algorytm użycia AED	opisać znaczenie RKO w akcji ratowniczej i przedstawić zalety użycia AED

				oddechy ratownicze; podać przyczyny NZK	się znajdować defibrylator zewnętrzny; wykonać samodzielnie według algorytmu RKO		
13.	Krwotoki i pierwsza pomoc.	1	potrafi udzielić pomocy przy krwotoku z nosa; wyjaśnić pojęcie rana i krwotok	przedstawić podział krwotoków oraz wymienić zawartość apteczki	omówić postępowanie podczas udzielania pierwszej pomocy w przypadku poszczególnych krwotoków zewnętrznych i wewnętrznych	scharakteryzować przyczyny, objawy i zademonstrować sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadku poszczególnych krwotoków	wyjaśnić czym jest opatrunek ościanający, uciskowy i potrafi je wykonać
14.	Urazy kończyn i pierwsza pomoc.	1	zdefiniować terminy: złamanie, zwichnięcie, skręcenie; wymienić rodzaje unieruchomień	zademonstrować sposób użycia chusty trójkątnej; opisać rodzaje złamań; wymienić przyczyny i objawy urazów kostno-stawowych	opisać zasady zachowania się podczas podejrzenia urazów kręgosłupa i podać przyczyny tych urazów	opisać i zastosować środki podręczne do unieruchomienia kończyn górnych i dolnych; omówić algorytm postępowania w przypadku urazów kończyn; wyjaśnić prawo Potta	podać przykłady zapobiegania urazom w domu, w pracy, podczas rekreacji i w sporcie

15.	Odmrożenia i wychłodzenie organizmu.	1	zdefiniować pojęcie wychłodzenia i odmrożenia; wymienić części ciała najszybciej ulegające odmrożeniu	wymienić czynniki sprzyjające wychłodzeniu i odmrożeniom;	opisać stopnie odmrożeń;	wyjaśnić na czym polega pierwsza pomoc w przypadku wychłodzenia i odmrożeń;	wyjaśnić czego nie można robić udzielając pierwszej pomocy w przypadku wychłodzenia i odmrożenia
16.	Oparzenia i pierwsza pomoc.	1	wyjaśnić pojęcie: oparzenie i wymienić rodzaje oparzeń	opisać metody oceniające rozległość oparzeń oraz scharakteryzować stopnie oparzeń	udzielić pomocy osobie poszkodowanej na skutek oparzenia termicznego i chemicznego (skóry, oczu, przewodu pokarmowego i oddechowego)	wyjaśnić znaczenie, przyczyny i objawy terminów: udar cieplny i udar słoneczny; wyjaśnić jak można pomóc osobie, która ucierpiała wskutek udaru	zaproponować skuteczne sposoby zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci
17.	Zadławienia i pierwsza pomoc.	1	wyjaśnić definicję zadławienia; wymienić przyczyny zadławień; wyjaśnić na czym polega udzielenie pierwszej pomocy w przypadku lekkiego zadławienia	omówić rodzaje zadławień i objawy; scharakteryzować algorytm postępowania w przypadku zadławień; opisać technikę wykonania uderzeń i rękoczynu Heimlicha	omówić zasady i sposoby udzielania pierwszej pomocy w przypadku zadławień i je zademonstrować	zademonstrować udzielanie pierwszej pomocy dławicem u się niemowlakowi	wskazać różnice przy udzielaniu pierwszej pomocy u dorosłych i niemowląt;

18.	Zatrucia i pierwsza pomoc.	1	zdefiniować pojęcie trucizny i zatrucia	wymienić drogi przenikania trucizny do organizmu;	scharakteryzować rodzaje zatruc i objawy	wyjaśnić na czym polega pierwsza pomoc przy zatruciach: pokarmowych, gazami, środkami chemicznymi i lekami	wyjaśnić jaki wpływ ma przedawkowanie lekami czy substancjami uzależniającymi
19.	Pierwsza pomoc osobom tonącym.	1	wymienić najczęstsze przyczyny utonięć;	wymienić i opisać sposoby wyciągania tonącego z wody	omówić schemat postępowania podczas udzielania pierwszej pomocy tonącemu	opisać zasady bezpiecznej kąpielii na kąpielisku	wskazać sposoby zabezpieczenia się ratownika
20.	Pierwsza pomoc w innych groźnych wypadkach	2	wymienić objawy i udzielić pomocy w przypadku ciała obcego w oku	wymienić objawy i udzielić pomocy w przypadku podejrzenia zawału serca i udaru mózgu	opisać postępowanie w przypadku użądlenia i ukąszenia	omówić objawy i pierwszą pomoc w przypadku porażenia prądem	wskazać domowe sposoby udzielania pomocy przy użądleniu, ukąszeniu
21.	Kształtowanie postaw obronnych. Terenoznawstwo.	1	orientuje się w terenie według charakterystycznych przedmiotów terenowych (budowli, pomników)	określa przybliżoną odległość przebytej drogi na podstawie parokroków lub upływającego czasu marszu	wyznacza kierunki stron świata przy pomocy kompasu/busoli; wyznacza kierunki stron świata przy pomocy GPS;	umie zaplanować i obliczyć drogę marszu (czas, odległość)	umie zorientować mapę i wskazać na niej własne miejsce stania
22.	Cyberbezpieczeństwo w wymiarze	1	wyjaśnić znaczenie pojęcia	wymienia główne zagrożenia dla	opisuje przykłady ataków na	proponuje efektywne sposoby zapobiegani	opisać przykłady ataków na

	wojskowym		cyberbezpieczeństwa	cyberbezpieczeństwa	cyberbezpieczeństwo	a atakom na cyberbezpieczeństwo i minimalizacji ich skutków	cyberbezpieczeństwo
2 3	Przygotowanie do szkolenia strzeleckiego.	1	wyjaśnia zasadę BLOS (broń/lufa/otoczenie/spust)	wymienia zasady bezpiecznego posługiwania się bronią strzelecką, opisuje ułożenie ciała w podstawowych postawach strzeleckich	identyfikuje podstawowe części składowe broni,	prawidłowo składa się do strzału, reguluje oddech i ściga język spustowy	opisać zasady zgrywania podstawowych rodzajów przyrządów celowniczych (otwarte, zamknięte, optyczne)
2 4	Profilaktyka zdrowotna		wyjaśnia pojęcie choroba cywilizacyjna	zna podział chorób cywilizacyjnych, umie podać przykłady	Zna przyczyny chorób cywilizacyjnych, wie jak im przeciwdziałać	Umiej wyjaśnić pojęcie, depresja, bulimia, anoreksja, otyłość	Potrafi zaplanować swój dzień aby poradzić sobie ze stresem

Przygotowanie do zajęć:

1. Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy.
2. Podczas lekcji uczniowie siedzący w jednej ławce mogą mieć jeden podręcznik. („Żyję i działam bezpiecznie" Jarosław Słoma, Wyd. Nowa Era) edycja 2024/2026
3. Uczeń ma prawo raz w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną.

1. Uczeń może otrzymać ocenę za:

- ✓ odpowiedź ustną
- ✓ kartkówkę
- ✓ prace klasową – po zakończeniu działu
- ✓ aktywność i przygotowanie do lekcji
- ✓ przedstawiony projekt / referat / prezentacje
- ✓ praca w grupach

2. Kartkówki mogą być zapowiedziane i niezapowiedziane, zakres materiału dotyczy 3 ostatnich lekcji.
3. Prace klasowe zapowiadane są z tygodniowym wyprzedzeniem.
4. Ocenę niedostateczną i dopuszczającą uczeń poprawia w terminie do dwóch tygodni.
5. Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania
 - po wyznaczonym czasie
 - do lekcji powtórzeniowej
 - przed sprawdzianem.
6. Uczeń nieobecny ma obowiązek napisać test/sprawdzian w terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie później niż w drugim tygodniu powrotu do szkoły. Ocenę można poprawić w ciągu dwóch tygodni od oddania prac. W przypadku sprawdzianów teoretycznych i praktyczny.
7. Przez nieprzygotowanie się do lekcji rozumiemy:
 - nieprzygotowanie do lekcji (z zakresu 3 ostatnich tematów)
 - brak zeszytu,
 - brak podręcznika
 - brak projektu/referatu
 - brak pomocy potrzebnych do lekcji.
8. Na lekcjach oceny ustala się w stopniach wg następującej skali:

STOPIEŃ	Skrót literowy	Oznaczenie cyfrowe	Procentowy wskaźnik poziomu opanowania osiągnięć edukacyjnych uczniów
celujący	cel	6	99- 100%
bardzo dobry	bdb	5	85 - 98%
dobry	db	4	81 - 85%
dostateczny	dst	3	59 - 66%

dopuszczający	dop	2	35 - 50%
niedostateczny	ndst	1	0 – 20 %

9. Przy stopniach cząstkowych dopuszcza się używanie znaków „plus” i „minus”, pozwalających dokładnie określić poziom opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności.

Uczniowi przysługuje odwołanie się od oceny śródrocznej lub rocznej zgodnie z zasadami zamieszczonymi w wewnętrznych zasadach oceniania.

10. Kryteria oceny uczniów z zaleceniami poradni psychologiczno-pedagogicznej:

- Ocenianie ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych dostosowane jest do jego indywidualnych możliwości. Uwzględnia ono zalecenia opinii lub orzeczenia PPP, jego zaangażowanie w proces dydaktyczny oraz postępy w nauce.
- W ocenianiu uczniów z dysfunkcjami uwzględnione zostaną zalecenia poradni, takie jak:
 - wydłużenie czasu wykonywania ćwiczeń praktycznych,
 - możliwość rozbicia ćwiczeń złożonych na prostsze i ocenienie ich wykonania etapami,
 - konieczność odczytania poleceń przekazywanych innym uczniom w formie pisemnej,
 - branie pod uwagę poprawności merytorycznej wykonanego ćwiczenia, a nie jego walorów estetycznych,
 - możliwość (za zgodą ucznia) zamiany pracy pisemnej (praca klasowa lub sprawdzian) na odpowiedź ustną,
 - podczas odpowiedzi ustnych zastąpienie pytań złożonych większą ilością prostych,
 - obniżenie wymagań dotyczących estetyki zeszytu przedmiotowego,
 - możliwość udzielenia pomocy w przygotowaniu pracy dodatkowej.

11. Uczniowie z dysleksją i dysortografią:

Słaba technika i tempo czytania, rzutują na ogólne zrozumienie tekstów i poleceń wobec czego nauczyciel:

- wydłuża czas przeznaczony na przyswojenie modułów tematycznych,
- wydłuża czas na udzielenie odpowiedzi ustnych,
- pozwala pisać sprawdzian w czasie dłuższym od pozostałych uczniów,
- dodatkowo wyjaśnia i nakierowuje na prawidłowy tok myślenia. Ilość błędów ortograficznych nie wpływa w żaden sposób na końcową ocenę ze sprawdzianów, czy kartkówki i ocenę z prowadzenia zeszytu.

(W indywidualnych, uzasadnionych przypadkach dopuszcza się, by na sprawdzianie uczeń wybrał sobie z gotowego zestawu połowę zadań (te, które są dla niego najłatwiejsze).

Nauczyciel wydłuża uczniowi z dysfunkcjami czas potrzebny na poprawę oceny ze sprawdzianu. Dopuszcza się możliwość ustnego odpytywania podczas konsultacji indywidualnych.)

